

Tvárou v tvár kríze pôrodnosti Vatikán navrhuje „zelené“ rodiny: Recyklácia, energetická striedmosť a environmentálne povedomie

1. mája 2026 ✚ **Aktuality**

Vatikán zverejnil dokument s názvom *Integrálna ekológia v živote rodiny* (Integral Ecology in the Life of the Family) určený rodinám, vychádzajúci z *Laudato si'*, *Amoris laetitia* a z konceptu „integrálnej ekológie“, v ktorom navrhuje prijať model domáceho života zameraný na recykláciu, energetickú striedmosť a vyššie environmentálne povedomie. Usmernenie, vypracované dikastériami pre integrálny ľudský rozvoj a pre laikov, rodinu a život prenáša tieto princípy do každodennej reality domácnosti.

Ilustračný obrázok, zdroj: Freerange Stock

Text vyzýva, aby zmena začala v rodine, ktorá je predstavená ako prvý priestor, kde sa majú tieto kritériá uplatňovať – nielen na duchovnej úrovni, ale najmä v konkrétnych návykoch spotreby, využívania zdrojov a vzťahu k prostrediu.

<https://www.vaticannews.va/en/vatican-city/news/2026-04/vatican-integral-ecology-family-care-for-creation-human-dignity.html>

Recyklácia, spotreba a každodenný život

Dokument ide do detailov s praktickými návrhmi: znížiť spotrebu, vyhýbať sa plytvaniu, recyklovať, znovu používať materiály a prijať striedmy životný štýl. Zároveň uvádza, že ekonomické rozhodnutia domácnosti ako sú nákupy, úspory a investície, by mali vychádzať z

etických a environmentálnych kritérií.

V tom istom duchu povzbudzuje k zapojeniu sa do komunitných iniciatív, starostlivosti o spoločné priestory či k aktivitám ako záhradkárstvo, čím vytvára obraz rodiny ako aktívneho činiteľa spoločenskej zmeny vychádzajúcej z každodennosti.

Pôrodnosť v úzadí

Pri spracovaní veľkých výziev dokument relativizuje demografickú otázku, keď uvádza, že hlavným problémom nie je rast populácie, ale konzumný spôsob života a zhoršovanie životného prostredia.

Hoci obsahuje odkazy na obranu života ako odmietanie potratov či nútenej sterilizácie, priamo sa nevenuje kríze pôrodnosti, ktorá zasahuje veľkú časť Západu, ani reálnym ťažkostiam zakladania rodín v prostredí ekonomickej a kultúrnej neistoty.

Ekologická výchova ako os

Jedným z kľúčových bodov je výchova detí. Príručka navrhuje vstúpiť od detstva ekologické návyky, podporovať úctu k životnému prostrediu, zodpovedné využívanie zdrojov a udržateľný životný štýl.

Rodina sa tak javí ako miesto formovania environmentálneho vedomia, ktoré sa má následne premietť do spoločnosti.

Kontrast: Domáca Cirkev alebo environmentálny aktér

Katolícka tradícia definovala rodinu ako „domácu Cirkev“, miesto odovzdávania viery, sviatostného života a kresťanskej výchovy. Práve tu sa formuje duchovný život detí, prežívanie manželstva ako sviatosti i samotná kontinuita viery.

V predmetnom vatikánskom dokumente sa však dôraz presúva iným smerom. Rodina je predstavená predovšetkým ako subjekt zmeny v spotrebných návykoch, životnom štýle a environmentálnom angažovaní.

Základné otázky kresťanského života, tzn. rodinná modlitba, výchova vo viere, obrana sviatostného manželstva či zápas proti sekularizácii zostávajú v úzadí oproti širšiemu rozpracovaniu ekologických a sociálnych praktík.

Zmena priorít

Výsledkom je prístup, ktorý spája tradičné prvky náuky s výrazne praktickým zameraním na environmentálne otázky. „Ekologické obrátenie“ je predstavené ako podstatná súčasť kresťanského života, avšak bez rovnocenného rozvinutia duchovného obrátenia v jeho kresťanskom zmysle.

Bez popierania dôležitosti starostlivosti o stvorenie tak dokument otvára zásadnú otázku: Či je katolícka rodina povolaná predovšetkým byť svedkom viery a odovzdávateľom kresťanského

života, alebo sa jej úloha postupne predefinuje ako aktéra spoločenskej a environmentálnej transformácie?

V kontexte krízy viery, prudkého poklesu pôrodnosti a reálnych ťažkostí kresťanskej výchovy detí sa priorita zdá byť zrejماً: formovať rodiny, ktoré prijímajú život, žijú a odovzdávajú vieru a sú skutočným základom kresťanskej spoločnosti. Napriek tomu dôraz na pastoračnú „inováciu“ a prispôsobenie sa globálnym diskurzom tento základný jadrový obsah oslabuje, čím vzniká nejasné poslanstvo práve v čase, keď svet naliehavo potrebuje jasnosť, pravdu a život.

Laudato si' o mi Signore. Nech hodnoty pápeža Františka neustále pulzujú v pachamamistickom rytme lásky a ekumenického synodálneho konsenzu dobra v podobe trvalého duchovného rozkonárenia progresívnej a modernistickej Cirkvi

zdroj: youtube.com

Pohľad katolíckej tradície

Z pohľadu katolíckej tradície má rodina svoje pevné jadro: je domácou Cirkvou, kde sa odovzdáva viera, žije sviatosťný život a formuje kresťanské svedomie detí. Starostlivosť o stvorenie, ako ju rozvíja napríklad *Laudato si'*, je legitímnou súčasťou morálneho učenia, no zostáva podriadená tomuto základnému poslaniu, že rodina je domácou Cirkvou. Ak sa poradie obráti, vzniká napätie: to, čo má byť ovocím kresťanského života, začne pôsobiť ako jeho nechutná náhrada.

Z toho vyplýva aj potreba jasnosti priorít. Dokumenty ako *Fiducia supplicans* či rozhodnutia obsiahnuté v *Traditionis custodes* vyvolali medzi veriacimi rozsiahlu diskusiu o smerovaní pastorácie, liturgie a morálnej náuky.

V takomto kontexte prirodzene rastie očakávanie, či kladený dôraz na požehnávanie sodomitov vo *Fiducia supplicans*, svätenie kňaziek a diakoniek či kladenie prekážok na slávenie svätej omše podľa misála z roku 1962 (*Traditionis custodes*) nie je sprevádzaný oslabovaním alebo zatienením toho, čo tvorí samotné jadro katolíckej identity. A ukazuje sa, že je.

A napokon sa ponúka tichá, skôr kontemplatívna otázka: Či dôraz na ekologické a sociálne iniciatívy neprichádza v čase, keď by mnohí veriaci očakávali rovnako sústredenú pozornosť aj na otázky viery, liturgie a pastorácie, ktoré sa ich dotýkajú bezprostredne. Verní katolíci ctiaci si tradíciu totiž nie sú nepozorní či ľahko ovplyvniteľní jedinci, ktorí stratia kritické myslenie už pri prvých zvukoch hudobných kreácií DJ Padreho Guilhermeho.

Katolíci, ctiaci si tradíciu vnímajú súvislosti, pamätajú si kontinuitu a prirodzene veľakrát jasne vidia nesúlad medzi tým, čo Cirkev vždy učila a tým, čo dnes jej niektorí modernistickí a progresívni predstavitelia zdôrazňujú.

Branislav Krasnovský

Zdroj: infovaticana.com, titulný ilustračný obrázok, zdroj - Freerange Stock

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/tvarou-v-tvar-krize-porodnosti-vatikan-navrhujezelene-rodiny-recyklacia-energeticka-striedmost-a-environmentalne-povedomie/>